

Рівненський державний гуманітарний університет
художньо-педагогічний факультет
кафедра образотворчого та декоративно-прикладного
мистецтва імені Степана Шевчука

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 11 Промисли та ремесла

Спеціальність **ВЗ Декоративне мистецтво та ремесла**

Освітня програма «**Декоративне мистецтво**»

2025 – 2026 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни **ОК 11 Промисли та ремесла** для здобувачів вищої освіти спеціальності ВЗ Декоративне мистецтво та ремесла за ОП «Декоративне мистецтво»
класифікація: бакалавр з образотворчого та декоративного мистецтва
Термін навчання: 3 роки 10 місяців

Мова навчання - українська.

Розробник: Ярослава ВЕРНЮК канд. філол. наук, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука
Протокол № 8 від 25 вересня 2025 року
Завідувач кафедри _____ (доц. Олена ВЛАСЮК)
(підпис)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією художньо-педагогічного факультету
Протокол № 8 від 29 вересня 2025 року
Голова навчально-методичної комісії _____ (доц. Олена ВЛАСЮК)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Ярослава ВЕРНЮК, 2025 рік
© РДГУ, 2025 рік

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Цикл професійної та практичної підготовки Обов'язкові дисципліни	
Модулів – 2	Спеціальність: В3 Декоративне мистецтво та ремесла	Рік підготовки	
		1-й	1-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи – 4	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		14 год.	
		Практичні, семінарські	
		8	
		Лабораторні	
		8 год.	
		Самостійна робота	
		60 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		-	
Вид контролю:			
екзамен – 1 семестр			
Примітка: дисципліна «Промисли та ремесла» спирається на суміжні навчальні курси «Історія української культури», «Народознавство», «Історія образотворчого мистецтва», « Історія декоративного мистецтва» та «Сучасне декоративне мистецтво».			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни « Промисли та ремесла України» є формування у студентів цілісних знань про історичний розвиток, художні традиції, технологічні особливості та сучасний стан народних художніх промислів і ремесел України. Курс спрямований на виховання поваги до національної спадщини , розвиток творчого мислення, а також оволодіння практичними навичками аналізу й застосування народних традицій у сучасному декоративному мистецтві.

Основні завдання навчальної дисципліни є:

1. Ознайомлення студентів з історією становлення та розвитку народних промислів і ремесел на території України.

2. Вивчення регіональних центрів народних промислів, їх специфіки та провідних майстрів.

3. Формування розуміння технологічних процесів створення виробів у різних видах ремесел (ткацтво, вишивка, кераміка, різьба, розпис тощо).

4. Аналіз сучасних тенденцій розвитку народних промислів та їх інтеграції у сучасне мистецтво, дизайн і виробництво.

5. Виховання художнього смаку, естетичного сприйняття та шанобливого ставлення до традиційної культури українського народу.

6. Проаналізувати сучасні тенденції відродження та розвитку промислів.

7. Розвиток практичних умінь щодо творчого використання народних художніх традицій у власній професійній діяльності.

3. Дисципліна забезпечує здобуття студентами загальних та фахових компетентностей.

Загальні компетентності:

ЗК06. Здатність застосовувати базові знання та навички у практичній діяльності.

ЗК 12. Здатність цінувати і поважати національну своєрідність, різноманітність та мультикультурність.

Фахові компетентності:

ФК 04. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями .

ФК 08. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання.

ФК 09. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

Програмні результати навчання:

ПР02. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПР06. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПР08. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль1. Вступ до вивчення дисципліни. Історичні основи промислів і ремесел України

Тема1. Виникнення та розвиток народних ремесел на території України.

Тема 2. Еволюція художніх промислів у контексті культурно-історичного процесу.

Тема 3. Роль народних майстрів у формуванні художніх традицій.

Тема 4. Основні центри ремесел у минулому (Опішня, Косів, Кролевець, Решетилівка, Яворів).

Модуль 2. Види народних промислів і ремесел

Тема 1. Художня вишивка, ткацтво, килимарство.

Тема 2. Гончарство та кераміка.

Тема 3. Різьблення по дереву, художня обробка металу.

Тема 4. Народний розпис: петриківський, яворівський, опішнянський.

Тема 5. Традиційне лялькарство, писанкарство, лозоплетіння, витинанка.

Модуль 3. Художньо-естетичні особливості та технологічні процеси

Тема 1. Матеріали та техніки народного виробництва.

Тема 2. Символіка орнаменту, кольору та форми в народних промислах.

Тема 3. Етнорегіональні відмінності художньої мови промислів.

Тема 4. Вплив традицій на сучасне декоративне мистецтво.

Модуль 4. Сучасний стан та перспективи розвитку промислів та ремесел України

Тема 1. Відродження народних промислів у ХХ-ХХІ ст.

Тема 2. Фестивалі, виставки, майстер-класи як засіб популяризації народного мистецтва.

Тема 3. Сучасні народні майстри та художні школи.

Тема 4. Народне мистецтво у дизайні, архітектурі, моді.

Тема 5. Державна підтримка та охорона народних художніх промислів.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Вступ до вивчення дисципліни.												
Історичні основи промислів і ремесел України												
Тема 1. Виникнення та розвиток народних ремесел на території України.	4	2				2		1		-		6
Тема 2. Еволюція художніх промислів у контексті культурно-історичного процесу.	8					2		1		2		2

Тема 3. Роль народних майстрів у формуванні художніх традицій.						2						
Тема 4. Основні центри ремесел у минулому (Опішня, Косів, Кролевець, Решетилівка, Яворів).		2		1		2						
Тема 1. Художня вишивка, ткацтво, килимарство.	10	2	1	1		4		1		2		2
Тема 2. Гончарство та кераміка.	14	2	1			4		-		6		4
Тема 3. Різьблення по дереву, художня обробка металу.	28	2	1	1		4		1		6		4
Тема 4. Народний розпис: петриківський, яворівський, опішнянський.	20	2	1	1		4		-		2		4
Тема 5. Традиційне лялькарство, писанкарство, лозоплетіння, витинанка.	20	2	1	1		4		-		2		4
Тема 1. Матеріали та техніки народного виробництва.	10			2		5		1		4		4
Тема 2. Символіка орнаменту, кольору та форми в народних промислах.	26			2		5		1		4		8
Тема 3. Етнорегіональні відмінності художньої мови промислів.	26					4		-		2		8
Тема 4. Вплив традицій на сучасне декоративне мистецтво.	20		1	1		4		-		2		4

Тема 1. Відродження народних промислів у XX-XXI ст.	20	1				4		2		4		4
Тема 2. Фестивалі, виставки, майстер-класи як засіб популяризації народного мистецтва.	50	1	1			4		-		2		4
Тема 3. Народне мистецтво у дизайні, архітектурі, моді.			1	1		4						
Усього годин	90	14	8	8		60						

6. Теми практичних занять

№ з/п	Найменування тем	Години
1	Тема 1. Історія розвитку народних ремесел України.	2
2	Тема 2. Види народного декоративного мистецтва.	2
3	Тема 3. Українська вишивка, ткацтво, килимарство, кераміка , витинанки, лозоплетіння, бісероплетіння, витинанки.	2
4	Тема 4 Сучасні тенденції розвитку народних промислів.	2
5	Тема 5. Популяризація народного мистецтва.	2
	Разом годин по курсу	10

7. Тем лабораторних занять

№ з/п	Найменування тем	Години
1	Тема 1. Дослідження матеріалів і технік народних промислів України (глина, дерево, тканина, лоза.); Аналіз традиційних технологічних процесів.	2
2	Тема 2. Вивчення орнаментальних мотивів українського народного мистецтва. Аналіз символіки кольору, форми, геометричних і рослинних елементів; створення власного орнаменту за народними зразками.	2
3	Тема 3. Українська іграшка, лозоплетіння, вишивка, витинанка. Виготовлення мистецького виробу або традиційної мотанки як символу-оберегу.	2
4	Тема 4 Сучасні тенденції розвитку народних промислів. Власна творча композиція (розпис. прикраса..).	2
	Разом годин по курсу	8

8. Самостійна робота (Всього 60 год.)

Тема №1. Українська народна декоративно-ужиткова творчість та народні промисли.

Тема №2. Поняття «промисел» та ремесло. Домашні промисли та ремесла.

Тема 3. Найдавніше ремесло українського народу – плетіння з лози.

Тема №4. Бісерне рукоділля

Тема №5. Лозоплетіння.

Тема №6. Художня обробка шкіри.

Тема №7 Художнє скло.

Тема №8. Декоративний розпис.

Тема №9. Рослина символіка.

Тема №10. Поселення, архітектура, народне вбрання.

Тема №11. Центри кераміки в Україні.

Тема №12. Найголовніші центри сучасних художніх промислів.

Найвідоміші майстри.

Тема №13. Проблеми розвитку народних промислів сьогодення.

Тема №14. Історія українського костюма.

Тема №15. Народне архітектурне мистецтво.

Тема №16. Українська хата – творчістю багата.

Тема №17. Еволюція традиційного житла в Україні.

Тема №18 Регіональні особливості українських поселень.

Тема №19. Українська селянська хата: інтер'єр, екстер'єр.

Тема №20. Громадські споруди (село, місто).

Тема №21. Плетіння з природних матеріалів.

Тема №22. Солеварні та солевидубні промисли.

Тема №23. Український національний одяг: від історії до сучасності.

Тема №24. Регіональні відмінності в загальному національному стилі українського одягу.

Тема №25. Хустки і хустинки в народному побуті.

Тема №26. Традиційний одяг Рівненщини.

Тема №27. Ювелірні вироби: збереження, успадкування.

Тема №28. Слуцькі пояси в дослідженнях Ю. Смолія.

Тема №29. Дзвоники-бубонці в колекціях Рівненського обласного краєзнавчого музею.

Тема №30. Мистецтво рідного краю (традиції, успадкування).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);

МН2 – практичний метод (семінарські заняття);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування,

рецензування, складання реферату);

МН5 – відео метод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними

засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

МН6 – самостійна робота (розв’язання завдань);
 МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

МО1 – екзамени;
 МО2 – усне або письмове опитування
 МО3 - колоквиум,
 МО4 – тестування;
 МО5 – командні проєкти;
 МО6 – реферати, есе;
 МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
 МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;
 МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;
 МО10 – залік.

9. Засоби діагностики результатів навчання

- екзамен;
- залік;
- тестові контрольні роботи;
- творчі проєкти;
- презентації,
- диспут результатів виконаних завдань та досліджень
- реферати.

10. Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК 06.	Здатність застосовувати базові знання та навички у практичній діяльності.	<p>ПР02</p> <p>ПР08</p>	<p>Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об’єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об’єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при</p>	<p>МН1</p> <p>МН2</p> <p>МН6</p>	<p>МО2</p> <p>МО1</p>

			формуванні концепції твору та побудові художнього образу.		
ЗК 12.	Здатність цінувати і поважати національну своєрідність, різноманітність та мультикультурність.	ПР 06	Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.	МН1 МН2 МН4	МО7 МО2 МО5

11. Критерії оцінювання.

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	зараховано

74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Задовільно	зараховано
60-63	E	задовільно	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни «Промисли та ремесла України»

Поточне тестування та самостійна робота															
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4	
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T1	T2	T1	T2
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	15	15	15	15
Модульний контроль -25					Модульний контроль - 35							Модульний контроль -30		Модульний контроль -30	
Залік – 20							Екзамен – 40								
Всього – 100							Всього – 100								

13. Питання для підготовки до підсумкового контролю:

1. Дати визначення поняття «Мистецтво».
2. Обґрунтування поняття «Декоративне мистецтво».
3. традиції у декоративному мистецтві.
4. Найдавніші свідчення у декоративному мистецтві.
5. Декоративне мистецтво первісного ладу.
6. Декоративне мистецтво палеоліту, мезоліту, неоліту.
7. Трипільська культура.
8. Пам'ятки трипільської культури Волині та Поділля.
9. Утвердження волино-поліської вишивки Оленою Пчілкою
10. Скіфо-сарматське мистецтво. Джерела вивчення.
11. Розвиток античної культури: кераміка та помпеянські розписи й мозаїки.
12. Декоративне мистецтво слов'ян. Символіка орнаменту.
13. Декоративне мистецтво Київської Русі..
14. Крито-мікенський орнаментальний розпис та фаюмський портрет римського часу.
15. Поліхромна скульптура античності та середньовічної Європи. Машрабія, шебеке, шушабанді на Сході.
16. Китайські, японські лаки та селадони.
17. Візантійське золотарство, фрески та мозаїки.
18. Вітражі та емалі.
19. Мистецтво гобелена та художні розписи тканин
20. Обробка каменю, дзеркал та розписи в сакральних інтер'єрах країн Сходу.
21. Художній метал (ювелірне мистецтво, зброярство та куття).

22. Вотивні дари, монументальне литво, утвердження картушів
23. Твори церковного та світського вжитку.
24. Церковна тканина. Плащаниця.
25. Ювелірна справа і прикраси
26. Художня обробка дерева (іконостаси, скульптура, меблі та гужовий транспорт).
27. Різьблення меблів, три їх групи (панські, міщанські, селянські та міської бідноти).
28. Дерево в побутовому, виробничому, ритуальному призначенні.
29. Художнє скло. Здобутки фігурного гутництва.
30. Фарфор-фаянс.
31. Художня кераміка.
32. Писанкарство, витинанки, бісероплетіння, вироби з кістки, рогу, лози, іграшки.
33. Художнє плетіння з лози, рогози та соломи (дві тенденції плетіння)
34. Традиції витинанок – ажурні прикраси.
35. Сучасна дитяча іграшка.
36. Хатнє малювання, вибійка, вишивка, костюм, батик, в'язання, мереживо.
37. Світоглядні засади стильової трансформації мистецтва.
38. Центри вишивки та гаптування за етнографічними регіонами..
39. Традиційне та інноваційне декоративне мистецтво.
40. Народне декоративне мистецтво у час перетворень.
41. Формування національного стилю.
42. Фахова література з вивчення історії декоративного мистецтва.
43. Музеї – популяризатори декоративного мистецтва.
44. Декоративне мистецтво рідного краю: традиції, сучасність.
45. Значимість в утвердженні декоративного мистецтва.

Екзамену:

1. Пояснити сутність понять: мистецтво, декоративне мистецтво, самодіяльне мистецтво, промисли, ремесла.
2. Академія мистецтв в утвердженні національного відродження і розвиток декоративного мистецтва.
3. Найдавніші свідчення у декоративному мистецтві.
- 4.. Декоративне мистецтво первісного ладу.
- 5.. Декоративне мистецтво палеоліту, мезоліту, неоліту.
6. Зв'язок трипілья з сучасністю.
7. Особливості розвитку декоративного мистецтва у скіфо-сарматський період.
8. Розвиток античної культури.
9. Декоративне мистецтво стародавніх слов'ян.
10. Київ – центр художньої культури.
11. «Високий стиль» у декоративно – ужитковому мистецтві.
12. Пошуки стилістики та нових шляхів утвердження декоративного мистецтва.
23. Осередки килимарства.
24. Дігтярівські узорні тканини (школа-майстерня – 1898., художня артіль – 1927., фабрика художніх виробів – 1961.).
25. Художнє скло. Фігурне гутництво.
26. Декоративне мистецтво мого рідного краю.
27. Вітражі та емалі.
28. Гобелен та художні розписи тканин.
29. Обробка каменю, дзеркал та розписи в сакральних інтер'єрах країн Сходу.

30. Художній метал: ювелірне мистецтво, зброярство та куття.
31. Вотівні дари.
32. Церковна тканина. Плащаниця.
33. Ювелірна справа і прикраси.
34. Художня обробка дерева: іконостаси, меблі.
35. Дерево в побутовому, виробничому, ритуальному призначенні.
30. Фарфор-фаянс.
31. Художня кераміка: декор, кахлі.
32. Писанкарство.
33. Витинанки – ажурні прикраси.
34. Художнє плетіння з лози, рогами та соломи (дві тенденції плетіння)
35. Сучасна дитяча іграшка.
36. Сирна іграшка.
38. Лялька мотанка – родинний оберіг.
39. Народна вишивка.
40. Рушник – витвір мистецтва.
42. Погляд Хв. Вовка на обґрунтування декоративного мистецтва.
43. Творчість Катерини Білокур.
44. Ліжник як вид декоративно-ужиткового мистецтва.
45. Гобелен як килим ручної роботи.
46. Інтарсія та інкрустація – техніки декорування художніх виробів.
47. Творчість Катерини Білокур.
48. Сучасна фахова література з розвитку декоративно-ужиткового мистецтва.
49. Батик – техніка розвитку художніх тканин в Україні.
50. Занизування - - різновид поліської вишивки.
51. Петриківський розпис.
52. Академія мистецтв України в утвердженні національного відродження.
53. Поняття китайських та японських лаків та різниця в їх технології виготовлення.
54. Прикраси з бісеру, скла, штучних квітів.
55. Художня обробка кістки, рогу.
56. Паперопластика: історія, технології та різновиди.
56. Шевченківська тема у творчості майстрів декоративного мистецтва.

14. Порядок оскарження оцінок

Процедура оскарження оцінок регулюється внутрішніми нормативними документами навчального закладу, саме **ПОЛОЖЕННЯМ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У РІВНЕНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ-2024 pol oop 2024.pdf пункт 6.12.2.6**

15. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Антонович Д. Українська культура / [Упорядник Ульяновська С. В.]. К.: Либідь, 1993. 592 с.
2. Антонович Є. Декоративно-прикладне мистецтво / Антонович Є., Захарчук-Чугай Р., Станкевич М. Львів: Світ, 1992. 272 с.

3. Захарчук-Чугай Р. В. Українська народна вишивка: Західні області УРСР / Р. В. Захарчук-Чугай. К.: Наукова думка, 1988. 190 с.
4. Кара-Васильєва Т. В. Українська народна вишивка / Т. В. Кара-Васильєва, А. О. Заволокіна; ред. С. Головка; худож. Т. Щур. К.: Либідь, 1996. 96 с.: іл.
5. Кара-Васильєва Т. В. Українська сорочка (Тасмниці чарівної нитки): Альбом / Тетяна Валеріївна Кара-Васильєва. К.: Мистецтво, 1982. 146 с.
6. Миловский А. С. Народные промыслы = Folk arts and crafts : встречи с самобытными мастерами / ред. Т. И. Кондрашова. М.: Мысль, 1994. 398 с.: ил. .

Додаткова література:

1. Абрамович С. Д. Церковне мистецтво. К.: Кондор, 2005. 205 с.
2. Базен Ж. История истории искусств. От Вазари до наших дней. М.: Прогресс-Культура, 1994. 528 с.
3. Бірюллов Ю. Мистецтво львівської сецесії. Львів: «Центр Європи», 2005. 184 с.: іл.
4. Будзан Ф. Різьба по дереву в західних областях України. К.: Промінь, 2005. 69 с.
5. Власов В. Иллюстрированный художественный словарь. СПб.: АО «Икар», 1993. 272 с.
6. Власов В. Г. Новый энциклопедический словарь изобразительного искусства. СПб.: Азбука-Классика, 2007. 912 с.
- 7.. Найден О. С. Орнамент українського народного розпису: витоки, традиції, еволюція. К., 1989. 131 с.
- 8.. Пічкарь В. М. Писанка – диво народного мистецтва. К., 1993. 198 с.
- 9.. Популярная художественная энциклопедия. В 2-х томах / Гл. ред. Полевой В. М. М., 1986. 476 с.+ 464 с.
10. Сиблер М. Искусство Древней Греции. Арт-Родник, Taschen, 2007. 96 с.
11. Сиблер М. Римское искусство. Арт-Родник, Taschen, 2008. 96 с.
12. Стецько В. Таїна Пінзеля: Мистецький альбом. К.: Майстер книг, 2012. 164 с.
13. Тищенко О. Р. Декоративно-прикладне мистецтво України (XIII–XVIII ст.). К., 1992. 88 с.
14. Українське мистецтво XV–XX століть з приватних збірок. Альбом / Упоряд. Тарас Лозинський. Львів; Київ: Оранта, 2007. 151 с.
- 15.. Хаген Райнер и Роз-Мари. Искусство Древнего Египта. Арт-Родник, Taschen, 2009. 96 с.

Інформаційні ресурси

1. Український центр народної культури «Музей Івана Гончара» // <http://honchar.org.ua/ukranian.htm>.
2. Національний музей українського народного декоративного мистецтва // <http://www.mundm.kiev.ua/>.
3. Національний центр народного мистецтва Гуцульщини і Покуття // <http://hutsul.museum/>.
4. Музей історії мистецтва (Відень) // <http://www.khm.at/>.
5. Музей сучасного мистецтва (Відень) // <http://www.mumok.at/>.
6. Ватиканські музеї (Рим): // http://mv.vatican.va/3_EN/pages/MV_Home.html.
7. Лувр (Париж, Франція) // <http://www.louvre.fr/>.
8. Метрополітен (Нью-Йорк, США) // <http://www.metmuseum.org>.
9. Ермітаж (Санкт-Петербург, Росія) // <http://www.hermitagemuseum.org/>; http://www.hermitagemuseum.org/html_Ru/index.html.
10. Національний музей «Британська галерея Тейт» (Лондон) // <http://www.tate.org.uk/>.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти.

Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.

Робоча програма навчальної дисципліни _____
(назва навчальної дисципліни)

перезатверджена без змін та доповнень / зі змінами та доповненнями на 20__-20__ навчальний рік

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № _____

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціал)

